

De NVO onzichtbaar? Voorzitter Jan Cees Vogelaar maalt er niet om mits de brancheclub zijn werk maar kan doen. Hij gaat in op de gespannen verhoudingen binnen NVO en actuele thema's als DPS, de nieuwe tevredenheidsscore en particuliere spermahandel.

Dat CR Delta Vrv, Alta, FHRS, VVB West-Veluwe, KI Samen of welke veeverbeteringsclub dan ook elkaar stevig concurreren in de markt, Jan Cees Vogelaar (41) vindt het uitstekend. 'Hoe meer concurrentie, hoe beter. Uiteindelijk komt het aan de boer ten goede.' Maar de voorzitter van de Nederlandse Veeverbeteringsorganisatie NVO vindt zich op als die competitie ook wordt aangegaan bij onderwerpen die om een collectieve aanpak vragen. Zaken zoals een goed onderbouwde fokwaardeschatting, het gebruik van NIS en het toepassen van de veterinaire spelregels mogen in zijn optiek niet gebruikt worden in de strijd om de gunsten van de boer. Dat is naar de zin van Vogelaar de laatste tijd te vaak gebeurd, met als gevolg dat de irritaties in het bestuur van de branche-organisatie opliepen. 'We hebben daarom in januari om tafel gezeten. Met een goede uitkomst, want alle bestuursleden hebben uitgesproken de meerwaarde van NVO te onderkennen. Daar ben ik blij mee. Er zijn zaken die je beter goed met elkaar kunt regelen, anders kost het nodeloos boerengeld', formuleert Vogelaar het boerenbelang, nog even strijdbaar als in de jaren waarin hij voorman was van LTO.

Een van de meest slepende kwesties betreft het gebruik van NIS. FHRS claimt het recht er gratis gebruik van te mogen maken.

'Toen NRS (eigenaar van NIS) in 1998 integreerde in CR Delta is in NVO-verband over de toegankelijkheid van NIS gesproken. De partijen hebben één op één goede afspraken gemaakt met CR Delta Vrv over beschikbaarheid van data en de tarieven. Alleen FHRS wilde dat niet, met als argu-

ment dat NIS met subsidie is gebouwd. De data die ze inbrengen beschouwen ze als hun eigendom en willen die er ook weer gratis uit kunnen halen. Voor een deel is dat waar. Maar NIS is behalve met subsidie ook voor een groot deel door NRS zelf gefinancierd. Bovendien kost het onderhoud en het operationeel houden van het systeem jaarlijks veel geld. Ik zie de discussie over NIS daarom als een achterhoede-

DPS-plus is vooral interessant voor spermaverkopers, minder voor boeren

gevecht, temeer daar over enkele maanden het nieuwe NIS in de lucht gaat.'

Pas geleden is gesproken over het toevoegen van exterieur aan DPS om zodoende de rangschikking van de stieren beter aan te laten sluiten bij de vraag vanuit de markt. Dat gaat niet door. Waarom niet?

'Het NVO-bestuur heeft in meerderheid besloten om het niet te doen. Ik kan me voorstellen dat je naar een getal zoekt waar je alles in kunt vatten. Vooral voor verkopers is dat interessant. Voor boeren minder. Die sturen niet op zo'n lijstje. Boeren kijken naar een breed palet van elementen om hun stierkeuze te bepalen.'

Heeft CR Delta Vrv als grootste marktpartij een beslissende stem in NVO?

'Nee. Het NVO bestaat uit zeven personen. Drie daarvan zitten er namens CR Delta Vrv. Daarnaast hebben Alta, VVB West-Veluwe en FHRS een afgevaardigde die ge-

acht wordt ook de overige KI-, melkcontrole- en stamboekorganisaties te vertegenwoordigen. Als voorzitter heb ik geen stem. Men kan elkaar over en weer dus niet de wil opleggen. Als de stemmen staken zal er dus overlegd moeten worden, maar dat was in de discussie over DPS-plus niet nodig. Overigens vaart het bestuur in discussie over de fokwaardeschatting sterk op de klankbordgroep fokwaardeschatting. Die staat onder leiding van de Wageningse hoogleraar Johan van Arendonk en bestaat uit mensen die objectief zijn en er verstand van hebben.'

Isoleren Nederland en Vlaanderen zich niet met DPS van de rest van de wereld?

'Dat denk ik niet. Onderschat niet de kwaliteit van onze data. De datastructuur is on-

ze parel. Die is onvergelykbaar met andere landen, waardoor we in staat zijn duurzaamheid en gezondheidskenmerken al goed te berekenen. Behalve op DPS verwacht ik dat boeren straks gaan sturen op de nieuwe tevredenheidsscore. Vanaf september mogen boeren tijdens bedrijfsinspectie in een rapportcijfer aangeven hoe tevreden ze zijn over een vaars. Dat zou wel eens tot een bijzonder lijstje kunnen leiden. Als ik naar onze eigen veestapel kijk zouden bijvoorbeeld de Boudewijns een hoog cijfer krijgen. Die geven boter en kaas.'

Hoe standvastig is NVO internationaal? NVO maakte zich sterk voor twee indexruns per jaar, maar bleef na internationale druk bij het huidige aantal van vier.

'Twee keer draaien heeft voordelen. Het geeft een rustiger beeld in de markt. Dat is voor verkopers interessant, maar ik denk ook voor boeren aantrekkelijk, temeer

daar het miljoenen euro's bespaart. Internationaal was er discussie om het aantal draaien te reduceren. Om die te ondersteunen heeft NVO zich stevig uitgesproken voor twee runs per jaar. Dat heeft denk ik averechts gewerkt. Ach, dat gebeurt wel eens vaker als je een te grote broek aantrekt. Die kan te ruim gaan zitten.'

Hoe zit NVO in de discussie over de vermeende handel in particulier gewonnen sperma?

'Heel simpel. Wij vinden dat sperma alleen mag worden ingezet als het conform de regelgeving is gewonnen, gedistribueerd en is verhandeld. Als een boer sperma van een eigen stier wil verhandelen zal dat op een EU-gecertificeerd station gewonnen moeten zijn en moeten voldoen aan de veterinaire regelgeving. Zo niet, dan kan hij het alleen gebruiken op het eigen bedrijf. Regels zijn er niet voor niets. Ik verbaas me dan ook over dit soort discussies. Als het gaat om diergezondheid zouden we ons lesje toch wel eens geleerd moeten hebben.'

Is NVO voldoende herkenbaar voor melkveehouders?

'Ik denk dat maar weinig boeren de NVO kennen. Ik vind dat niet erg. De NVO is er in de eerste plaats om achter de schermen allerlei dingen – met gesloten portemonnee – goed met elkaar te regelen. Als dat maar gebeurt, ben ik tevreden. Neem de CAO-onderhandelingen die nu in NVO-verband zijn opgepakt. Henri Wieland van CR Delta Vrv en Job Vlastuin van VVB West-Veluwe verrichten daar een pak werk. Neem de inspanningen van Alta – eerst door Ronald van Giessen en nu door Bartele Verbeek – om de Duitse en Franse markt open te krijgen. Ook hebben we als NVO overleg met het ministerie van LNV of het invullen door inseminatoren van het logboek afgeschaft kan worden. De bezoekersregistratie ligt voor inseminatoren – evenals bij RMO's – al elektronisch vast. Als we daarnaast rare regelgeving kunnen keren en de spanningen tussen partijen beheersbaar kunnen houden, dan zijn boeren gebaat bij de NVO, hoe onzichtbaar ze ook werkt.'

Bert de Lange

Voorzitter Jan Cees Vogelaar verwacht veel van tevredenheidsscore voor stieren

'Boeren gebaat bij NVO'